

Bruxelles, 30 iunie 2023
(OR. en)

11137/23

ECOFIN 662
UEM 196
SOC 488
EMPL 339
COMPET 683
ENV 762
EDUC 275
RECH 307
ENER 398
JAI 908
GENDER 139
ANTIDISCRIM 133
JEUN 177
SAN 414

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	9828/1/23 REV 1
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 607 final
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2023

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost discutat de Consiliu și de Consiliul European, pe baza Recomandării Comisiei COM(2023) 607 final.

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din ...

privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2023

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului², care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul”), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul contribuie la o redresare economică favorabilă incluziunii și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru acordată în cadrul mecanismului a fost actualizată la 30 iunie 2022, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

² Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) La data de 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2023, care marchează începutul semestrului european din 2023 pentru coordonarea politicilor economice. La data de 23 martie 2023, Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2023, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. Totodată, la 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2023, în care nu a identificat Irlanda ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre. Prin urmare, nu ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2023 al Irlandei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2023 privind ocuparea forței de muncă, care analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁴ (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2023 privind zona euro”) la 16 mai 2023 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 13 martie 2023.
- (3) Deși economiile Uniunii dau dovadă de o reziliență remarcabilă, contextul geopolitic continuă să aibă un impact negativ. Întrucât Uniunea susține cu fermitate Ucraina, agenda de politică economică și socială a Uniunii se axează pe reducerea pe termen scurt a impactului negativ al șocurilor energetice asupra gospodăriilor și întreprinderilor vulnerabile, precum și pe menținerea eforturilor de realizare a tranziției verzi și a celei digitale, de sprijinire a creșterii durabile și favorabile incluziunii, de protejare a stabilității macroeconomice și de creștere a rezilienței pe termen mediu. De asemenea, agenda Uniunii se axează în mare măsură pe creșterea competitivității și a productivității Uniunii.

³ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁴ Recomandarea Consiliului din 16 mai 2023 privind politica economică a zonei euro (JO C 180, 23.5.2023, p. 1).

- (4) La data de 1 februarie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Un plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete” (denumită în continuare „Planul industrial al Pactului verde”) în scopul de a spori competitivitatea industriei cu zero emisii nete a Uniunii și de a sprijini tranziția rapidă către neutralitatea climatică. Planul completează eforturile desfășurate în prezent în cadrul Pactului verde european și al REPowerEU. Planul urmărește, de asemenea, să asigure un mediu mai favorabil pentru extinderea capacității Uniunii de producție a tehnologiilor și a produselor cu zero emisii nete care sunt necesare pentru a îndeplini obiectivele ambițioase ale Uniunii în materie de climă și să asigure accesul la materiile prime critice relevante, inclusiv prin diversificarea surselor de aprovizionare, exploatarea adecvată a resurselor geologice din statele membre și maximizarea reciclării materiilor prime. Planul industrial al Pactului verde este articulat în jurul a patru piloni: un mediu de reglementare previzibil și simplificat, acces mai rapid la finanțare, îmbunătățirea competențelor și comerțul deschis pentru lanțuri de aprovizionare reziliente. La data de 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare ulterioară intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”, care este structurată în jurul a nouă factori determinanți care se susțin reciproc și în care Comisia își propune să acționeze în direcția instituirii unui cadru de reglementare care să stimuleze creșterea. Comunicarea stabilește priorități de politică ce vizează să asigure în mod activ realizarea de îmbunătățiri structurale, efectuarea de investiții bine direcționate și adoptarea de măsuri de reglementare pentru competitivitatea pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. Recomandările de mai jos contribuie la abordarea acestor priorități.

- (5) În 2023, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în concordanță cu punerea în aplicare a mecanismului. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau un subset semnificativ al recomandărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020 și 2022 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (6) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU”), care a fost adoptat la data de 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată într-un termen scurt a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru va contribui la securitatea energetică și la diversificarea aprovizionării cu energie a Uniunii, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie, capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Regulamentul REPowerEU permite statelor membre să adauge un nou capitol, privind REPowerEU, în planurile lor naționale de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU. Reformele și investițiile respective vor contribui, de asemenea, la creșterea competitivității industriei cu zero emisii nete a Uniunii, astfel cum se subliniază în Planul industrial al Pactului verde, precum și la abordarea recomandărilor specifice fiecărei țări legate de energie care le-au fost adresate statelor membre în 2022 și, după caz, în 2023. Regulamentul REPowerEU introduce o nouă categorie de sprijin financiar nerambursabil, pus la dispoziția statelor membre pentru a finanța, în cadrul planurilor lor de redresare și reziliență, noi reforme și investiții legate de energie.

⁵ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1).

(7) La data de 8 martie 2023, Comisia a adoptat o comunicare care oferă orientări de politică bugetară pentru 2024 (denumită în continuare „comunicarea din 8 martie 2023”). Scopul său este de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre, consolidând astfel coordonarea politicilor. Comisia a reamintit că la sfârșitul anului 2023 va fi dezactivată clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere. Aceasta a solicitat ca politicile fiscal-bugetare din perioada 2023-2024 să asigure sustenabilitatea datoriei pe termen mediu și să sporească creșterea economică potențială într-o manieră durabilă și a invitat statele membre să prezinte în programele lor de stabilitate și de convergență pentru 2023 modul în care planurile lor fiscal-bugetare vor asigura respectarea valorii de referință a deficitului din tratat de 3 % din produsul intern brut (PIB) și vor asigura o reducere plauzibilă și continuă a datoriei sau menținerea datoriei la niveluri prudente pe termen mediu. Comisia a invitat, de asemenea, statele membre să elimine treptat măsurile fiscal-bugetare naționale introduse pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile de șocul prețurilor la energie, începând cu măsurile care au un caracter mai puțin specific. Comisia a precizat că, în cazul în care ar fi necesară prelungirea măsurilor de sprijin ca urmare a unor noi presiuni cauzate de prețurile la energie, statele membre ar trebui să orienteze mai bine astfel de măsuri către gospodăriile și întreprinderile vulnerabile. Comisia a afirmat că recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie cuantificate și diferențiate. În plus, astfel cum se propune în comunicarea sa din 9 noiembrie 2022 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernare economică al UE, recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie formulate pe baza cheltuielilor primare nete. Comisia a recomandat ca toate statele membre să continue să protejeze investițiile finanțate la nivel național și să asigure utilizarea eficace a mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, având în vedere în special obiectivele în materie de tranziție verde și tranziție digitală, precum și pe cele în materie de reziliență. Comisia a precizat că va propune Consiliului lansarea, în primăvara anului 2024, a unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, ținând cont de datele privind execuția bugetară pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente.

- (8) La data de 26 aprilie 2023, Comisia a prezentat propuneri legislative ce vizează realizarea unei reforme cuprinzătoare a normelor de guvernanță economică ale Uniunii. Obiectivul principal al acestor propuneri este de a consolida sustenabilitatea datoriei publice și de a promova o creștere durabilă și incluzivă în toate statele membre, prin intermediul reformelor și al investițiilor. În propunerile sale, Comisia urmărește să îmbunătățească asumarea responsabilității la nivel național, să simplifice cadrul și să se concentreze într-o mai mare măsură pe obiectivele pe termen mediu, împreună cu o aplicare eficace și mai coerentă a normelor. Potrivit concluziilor Consiliului din 14 martie 2023 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernanță economică al UE, obiectivul este de a finaliza activitatea legislativă în 2023.
- (9) La data de 28 mai 2021, Irlanda a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La data de 8 septembrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Irlandei⁶. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Irlanda a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

⁶ ST 11046/21; ST 11046/21 ADD 1.

- (10) La data de 4 mai 2023, Irlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2023 și, la data de 2 mai 2023, Programul de stabilitate pentru 2023, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2023 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Irlanda cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) La data de 24 mai 2023, Comisia a publicat raportul de țară din 2023 pentru Irlanda. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Irlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2022 și a făcut bilanțul implementării de către Irlanda a planului său de redresare și reziliență. Pe baza analizei respective, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Irlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În conformitate cu datele validate de Eurostat, soldul bugetului public al Irlandei s-a îmbunătățit de la un deficit de 1,6 % din PIB în 2021 la un excedent de 1,6 % în 2022, în timp ce datoria publică a scăzut de la 55,4 % din PIB la sfârșitul anului 2021 la 44,7 % la sfârșitul anului 2022.

- (13) Soldul bugetului public a fost afectat de măsurile de politică fiscal-bugetară adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. În 2022, astfel de măsuri de politică fiscal-bugetară care implică reducerea veniturilor au inclus o reducere a accizelor la combustibili și reduceri ale taxei pe valoarea adăugată pentru gaze și electricitate, în timp ce măsurile de politică fiscal-bugetară de creștere a cheltuielilor au inclus plăți către toate conturile interne de energie electrică și o serie de transferuri sociale. Comisia estimează costul bugetar net al măsurilor respective la 0,5 % din PIB în 2022. Soldul bugetului public a fost, de asemenea, afectat de costul bugetar al protecției temporare acordate persoanelor strămutate din Ucraina, estimat la 0,1 % din PIB în 2022. În același timp, costul estimat al măsurilor temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19 a scăzut la 0,7 % din PIB în 2022, de la 2,8 % în 2021.
- (14) La 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Irlanda⁷ să urmărească o orientare fiscal-bugetară favorabilă, profitând inclusiv de impulsul oferit de mecanism, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național.

⁷ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 28).

- (15) Potrivit estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară⁸ în 2022 a fost în general neutră, situându-se la -0,2 % din PIB, ceea ce a fost adecvat în contextul unei inflații ridicate. Conform recomandării Consiliului, Irlanda a continuat să sprijine redresarea prin investiții finanțate din mecanism. Cheltuielile finanțate prin granturi din cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 0,04 % din PIB în 2022 (0,1 % din PIB în 2021). Investițiile finanțate la nivel național au avut o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară⁹. Prin urmare, Irlanda a menținut investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) a avut o contribuție în general neutră de - 0,2 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară. Prin urmare, Irlanda a limitat într-o măsură suficientă creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național.
- (16) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2023 este în concordanță cu previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 pentru anul 2023 și prudent în perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 5,6 % în 2023 și cu 4,1 % în 2024. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o creștere mai mică a PIB-ului real, și anume de 5,5 % în 2023, și o creștere reală mai mare, de 5,0 %, în 2024. Rata de creștere comparativ mai ridicată anticipată de Comisie pentru 2024 se datorează în principal unui ritm mai susținut de creștere a exporturilor nete. Totuși, în cazul Irlandei, exporturile nete sunt supuse unor fluctuații mari, deoarece ele sunt determinate de un număr mic de mari companii multinaționale, care au înregistrat un mare succes comercial în ultimii ani.

⁸ Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile), din care sunt excluse măsurile temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar sunt incluse cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și prin alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu. Pentru mai multe detalii, a se vedea caseta 1 din tabelele cu statistici bugetare.

⁹ Alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național au furnizat o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (17) În Programul său de stabilitate pentru 2023, guvernul preconizează că excedentul public va crește la 1,8 % din PIB în 2023. Creșterea înregistrată în 2023 reflectă în principal o creștere dinamică a veniturilor. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește de la 44,7 % la sfârșitul anului 2022 la 40,5 % la sfârșitul anului 2023. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se preconizează că excedentul public va fi de 1,7 % din PIB în 2023. Aceste estimări sunt în concordanță cu excedentul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, de 40,4 % la sfârșitul anului 2023.
- (18) Se preconizează că în 2023 soldul bugetului public va continua să fie afectat de măsurile fiscal-bugetare adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. Acestea constau în măsuri prelungite din 2022, în special o a doua rundă de două plăți către toți consumatorii casnici de energie electrică, precum și un nou set de transferuri sociale. Costul acestor măsuri se preconizează să fie parțial compensat de impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie, și anume un plafon pentru veniturile din producția de energie electrică. Luând în considerare veniturile respective, costul bugetar net în 2023 al măsurilor de sprijin este estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 la 0,3 % din PIB¹⁰. Majoritatea măsurilor din 2023 nu par să vizeze gospodăriile sau întreprinderile cele mai vulnerabile, dar mențin semnalul de preț pentru reducerea cererii de energie și creșterea eficienței energetice. Prin urmare, suma aferentă măsurilor de sprijin specifice care trebuie avută în vedere la evaluarea conformității cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022¹¹ este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 ca fiind de 0,1 % din PIB în 2023 (comparativ cu 0,2 % din PIB în 2022). Se preconizează o creștere cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022 a costului bugetar al protecției temporare pentru persoanele strămutate din Ucraina. În fine, se preconizează că în 2023 soldul bugetului public va beneficia de pe urma eliminării treptate a măsurilor temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, care au fost estimate la 0,7 % din PIB.

¹⁰ Această cifră reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

¹¹ Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Irlandei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 52).

- (19) În recomandarea sa din 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ca Irlanda să întreprindă acțiuni pentru a asigura, în 2023, o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare de politică în general neutră¹², ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Irlanda ar trebui să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, i s-a recomandat Irlandei să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii.
- (20) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se estimează că în 2023 orientarea fiscal-bugetară va fi în general neutră (0,2 % din PIB), în contextul unei inflații ridicate. Aceasta urmează unei orientări fiscal-bugetare în linii mari neutră din 2022 (-0,2 % din PIB). Se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) va avea o contribuție contracționistă de 0,3 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include reducerea cu 0,1 % din PIB a costului măsurilor de sprijin specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterii abrupte a prețurilor la energie. Este luată în considerare, de asemenea, creșterea (cu 0,1 % din PIB) a costurilor legate de acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina. În concluzie, creșterea preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național este în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Se estimează că cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii vor fi de 0,1 % din PIB în 2023, în timp ce investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea fiscal-bugetară de 0,0 puncte procentuale¹³. Prin urmare, Irlanda intenționează să finanțeze investiții suplimentare din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii și se prevede că își va menține investițiile finanțate la nivel național. Irlanda intenționează să finanțeze investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, cum ar fi facilitarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și permiterea electrificării altor tehnologii, care sunt finanțate parțial din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

¹² Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Irlandei (media pe 10 ani), care se folosește pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 12,3 % în termeni nominali.

¹³ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (21) Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se preconizează că excedentul public va crește la 2,8 % din PIB în 2024. Creșterea din 2024 reflectă în principal reducerea cheltuielilor întrucât măsurile temporare privind cheltuielile sunt întrerupte. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 38,2 % la sfârșitul anului 2024. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează un excedent public pentru 2024 de 2,2 % din PIB. Acesta este mai mic decât excedentul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023, în principal datorită cheltuielilor mai mari incluse în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, de 38,3 % la sfârșitul anului 2024.
- (22) Programul de stabilitate pentru 2023 prevede eliminarea treptată a tuturor măsurilor de sprijin în domeniul energiei în 2024. Comisia presupune, de asemenea, că toate măsurile de sprijin din domeniul energiei vor fi eliminate treptat, până în 2024. Acest lucru se bazează pe ipoteza conform căreia nu se vor înregistra noi creșteri ale prețurilor la energie.
- (23) În program, Irlanda intenționează să îndeplinească obiectivul bugetar pe termen mediu – un sold bugetar structural de – 0,5 % din PIB¹⁴ – în 2023 și 2024 și să îl mențină până la încheierea perioadei de programare. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se estimează că soldul structural va înregistra un deficit de 0,1 % din PIB în 2023 și, respectiv, un excedent de 1,0 % din PIB în 2024, depășind obiectivul bugetar pe termen mediu.
- (24) Dacă se mențin politicile actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, cheltuielile primare nete finanțate la nivel național¹⁵ vor crește la 1,9 % în 2024.

¹⁴ Soldul structural (soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare) recalculat de Comisie utilizând metodologia stabilită de comun acord indică un deficit structural de 0,9 % din PIB în 2023 și un excedent de 0,1 % în 2024.

¹⁵ Cheltuielile primare nete sunt definite drept cheltuieli finanțate la nivel național, din care sunt excluse măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile cu dobânzile și cheltuielile ciclice cu șomajul.

- (25) În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se estimează că rata investițiilor publice va crește de la 2,0 % din PIB în 2023 la 2,1 % în 2024. Investițiile mai mari reflectă creșterea investițiilor finanțate la nivel național și a investițiilor finanțate de Uniune, prin mecanism. Programul de stabilitate pentru 2023 face trimitere la reforme și investiții care se preconizează că vor contribui la sustenabilitatea finanțelor publice și la creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Printre aceste reforme și investiții se numără o actualizare a planului de acțiune în domeniul climei și construirea unui centru de date, care fac parte, de asemenea, din planul de redresare și reziliență.
- (26) Programul de stabilitate pentru 2023 prezintă o traiectorie bugetară pe termen mediu până în 2026. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că excedentul public va crește la 2,9 % din PIB în 2025 și la 3,1 % până în 2026. Prin urmare, soldul bugetului public este planificat să atingă valoarea de referință relevantă prevăzută în tratat pe durata programului. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 38,2 % la sfârșitul anului 2024 la 32,0 % până la sfârșitul anului 2026.
- (27) Se preconizează că ponderea populației în vârstă de peste 64 de ani în raport cu cea a populației în vârstă de muncă (20-64 de ani) va crește de peste două ori până în 2070, când vor mai puțin de doi contribuitori potențiali pentru fiecare pensionar, comparativ cu aproape patru contribuitori în 2022. Această îmbătrânire a populației necesită protejarea sistemului de pensii împotriva creșterii costurilor. Reforma pensiilor anunțată în septembrie 2022 menține vârsta de pensionare la 66 de ani. Prin urmare, guvernul intenționează să abordeze sustenabilitatea sistemului de pensii pe partea de contribuții. În 2023, se preconizează că guvernul va prezenta o foaie de parcurs pentru o creștere treptată a contribuțiilor la asigurările sociale între 2024 și 2034. Astfel ar clarifica modul în care intenționează să stabilească mecanismele de finanțare a sistemului de pensii de stat.

- (28) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Implementarea planului de redresare și reziliență al Irlandei este în curs, însă înregistrează întârzieri semnificative. Resursele limitate și prioritizarea insuficientă au făcut ca Irlanda să rămână în urmă în procesul de implementare. Irlanda a prezentat o modificare a planului său de redresare și reziliență în mai 2023. Această țară nu a depus încă prima sa cerere de plată. Un capitol dedicat planului REPowerEU este în curs de elaborare. Includerea rapidă a noului capitol privind REPowerEU în planul de redresare și reziliență va permite finanțarea unor reforme și investiții suplimentare care să sprijine obiectivele strategice ale Irlandei în domeniile energiei și tranziției verzi. Implicarea sistematică și eficace a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (29) Comisia a aprobat în 2022 toate documentele de programare ale politicii de coeziune prezentate de Irlanda. Punerea în aplicare rapidă a programelor politicii de coeziune în complementaritate și în sinergie cu planul de redresare și reziliență, inclusiv cu capitolul privind REPowerEU, este esențială pentru realizarea tranziției verzi și a celei digitale, pentru sporirea rezilienței economice și sociale și pentru a obține o dezvoltare teritorială echilibrată în Irlanda.
- (30) În afară de provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în programele aferente politicii de coeziune, Irlanda se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de economia circulară, de aprovizionarea cu apă potabilă și tratarea apelor uzate, precum și de sistemul de energie electrică, infrastructura energetică și tehnologiile rețelelor inteligente, cadrul de autorizare, eficiența energetică, transportul durabil și competențele necesare pentru tranziția verde.

(31) Producția de deșuri în Irlanda continuă să crească și rămâne cu mult peste media Uniunii. Performanța sa în materie de reciclare stagnează de mai mulți ani. Utilizarea circulară a materialelor a crescut ușor la 2 % în 2021, dar rămâne mult sub media Uniunii de 11,7 %. Deși se înregistrează îmbunătățiri în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, impactul planului de acțiune din 2020 privind deșeurile pentru o economie circulară și al strategiei privind economia circulară la nivelul întregii administrații, publicate în decembrie 2021, nu a fost încă demonstrat. Sunt necesare mai multe investiții pentru a atinge obiectivele economiei circulare a Uniunii. Acest lucru implică îmbunătățirea infrastructurii de colectare și tratare separată a deșeurilor pentru a evita depozitarea și incinerarea acestora, acordându-se o atenție deosebită materialelor plastice și deșeurilor biologice. În ceea ce privește gestionarea și calitatea apei, Irlanda se confruntă cu o infrastructură învechită și depășită, ceea ce a dus la una dintre cele mai ridicate rate de scurgere la conductă din Uniune. Calitatea apei potabile rămâne, de asemenea, o problemă în anumite zone. Degradarea calității apei ca urmare a expansiunii agricole nu este abordată într-o măsură suficientă. De asemenea, sunt necesare investiții în infrastructură pentru refacerea râurilor, precum și o abordare mai solidă în ceea ce privește controlul contaminării apei din activitățile agricole.

(32) Sistemul energetic al Irlandei a prezentat semne de vulnerabilitate în 2022, întrucât problemele legate de aprovizionarea cu energie electrică au necesitat măsuri de sprijin de urgență. Planul său de acțiune în domeniul climei include obiectivul ambițios de transformare a sistemului energetic al țării până în 2030, cu scopul de a mări proporția de energie electrică din surse regenerabile la 80 %. Acest lucru va conduce la volume mari de producție variabilă. Flexibilitatea actuală a sistemului și integrarea acestuia sunt insuficiente pentru a face față unor volume atât de mari de producție variabilă și cererii tot mai mari de energie, în special din partea centrelor de date, ceea ce ar putea îngreuna atingerea obiectivului privind energia din surse regenerabile. Flexibilitatea cererii și modernizările majore ale infrastructurii de transport, distribuție și stocare vor fi elemente-cheie pentru reducerea dependenței Irlandei de importurile de combustibili fosili și pentru facilitarea și accelerarea tranziției sale către un sistem energetic neutru din punct de vedere climatic. Printre principalele provocări în ceea ce privește dezvoltarea flexibilității cererii se numără lipsa unei strategii coordonate care să acopere întregul sistem energetic, inclusiv încălzirea și răcirea, precum și lipsa unei infrastructuri de contorizare inteligentă. Îmbunătățirea eficienței sistemului de planificare și de autorizare pentru energia din surse regenerabile, stocare și conectorii la rețea prin asigurarea disponibilității unui personal suficient cu competențe adecvate în toate etapele proceselor de planificare și prin raționalizarea cadrului general ar putea intensifica evoluțiile la scară largă, accelerând astfel tranziția verde.

(33) Consumul de gaze naturale al Irlandei a scăzut cu 0,2 % în perioada august 2022-martie 2023, comparativ cu consumul mediu de gaze din aceeași perioadă din cei cinci ani anteriori, cu mult sub ținta de reducere cu 15 % a consumului prevăzută în Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului¹⁶. Deși Irlanda îndeplinește condițiile pentru a beneficia de o derogare de la acest obiectiv, aceasta este încurajată să sporească eforturile pentru a reduce temporar cererea de gaze până la 31 martie 2024, în temeiul Regulamentului (UE) 2023/706 al Consiliului¹⁷. Măsurile de eficiență energetică vor juca un rol esențial în reducerea consumului de energie și vor contribui la atingerea obiectivului la nivelul Uniunii de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 %. Modernizarea și renovarea energetică a locuințelor și implementarea rapidă a încălzirii din surse regenerabile vor fi esențiale pentru atingerea obiectivelor climatice. În pofida obiectivelor ambițioase de modernizare a unui număr echivalent cu 500 000 de locuințe, astfel încât acestea să atingă o clasificare energetică a clădirilor (BER) de tip B2, precum și de instalare a 400 000 de pompe de căldură în locuințele existente pentru a înlocui sistemele de încălzire mai vechi și mai puțin eficiente până la sfârșitul anului 2030, există în continuare provocări în mare parte din cauza deficitului de personal calificat. Numărul de autoturisme cu emisii zero din parcul de vehicule al Irlandei crește rapid de la un nivel foarte scăzut, însă densitatea punctelor publice de încărcare întâmpină dificultăți în a ține pasul. Doar aproximativ 100 de kilometri de linii de cale ferată sunt electrificați, ceea ce face ca Irlanda să fie țara din Uniune cu cea mai mică pondere de căi ferate electrificate. În plus, congestionarea traficului rutier reprezintă o povară considerabilă pentru calitatea aerului și pentru timpul navetiștilor.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze (JO L 206, 8.8.2022, p. 1).

¹⁷ Regulamentul (UE) 2023/706 al Consiliului din 30 martie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2022/1369 în ceea ce privește prelungirea perioadei de reducere a cererii pentru măsurile de reducere a cererii de gaze și consolidarea raportării și a monitorizării punerii în aplicare a acestora (JO L 93, 31.3.2023, p. 1).

- (34) Deficitul de forță de muncă și de personal calificat în sectoarele și în meseriile esențiale pentru tranziția verde, inclusiv în sectorul de producție, dar și pentru implementarea și întreținerea tehnologiilor cu zero emisii nete creează blocaje în procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic. Crearea unor sisteme de educație și formare de înaltă calitate, care să răspundă nevoilor în schimbare ale pieței forței de muncă, și adoptarea unor măsuri țintite de perfecționare și reconversie profesională sunt esențiale pentru a reduce lipsa de personal calificat și pentru a promova incluziunea și realocarea forței de muncă. Pentru a debloca oferta neexploată de forță de muncă, măsurile respective trebuie să fie accesibile, în special pentru persoanele fizice și în sectoarele și regiunile cele mai afectate de tranziția verde. În 2022, Irlanda a raportat că nu dispune de suficient personal calificat pentru 12 profesii în care sunt necesare competențe sau cunoștințe specifice pentru tranziția verde, inclusiv de specialiști în domeniile protecției mediului și ingineriei, precum și de ingineri electricieni. În plus, deficitul de forță de muncă a fost raportat ca un factor care a limitat producția în industrie (46,8 % dintre întreprinderi) și în sectorul construcțiilor (60,3 % dintre întreprinderi).
- (35) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2023 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul¹⁸ său se reflectă în recomandarea 1.

¹⁸ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

(36) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru: (i) a menține sustenabilitatea datoriei și a se abține de la a susține în mod generalizat cererea agregată în 2023, pentru a direcționa mai bine măsurile fiscal-bugetare luate în scopul atenuării impactului prețurilor ridicate la energie și pentru a reflecta asupra unor modalități adecvate de eliminare a sprijinului pe măsură ce scad presiunile asupra prețurilor la energie; (ii) a susține un nivel ridicat de investiții publice și a promova investițiile private în vederea sprijinirii tranziției verzi și a celei digitale; (iii) a sprijini evoluțiile salariale care atenuază pierderea puterii de cumpărare, limitând în același timp efectele secundare asupra inflației, pentru a îmbunătăți în continuare politicile active în domeniul pieței forței de muncă și pentru a aborda deficitul de competențe; (iv) a îmbunătăți mediul de afaceri și a se asigura că sprijinul energetic acordat întreprinderilor este rentabil, temporar și orientat către întreprinderi viabile și că menține stimulentele pentru tranziția verde și (v) a menține stabilitatea macrofinanciară și a monitoriza riscurile, continuând, în același timp, lucrările privind finalizarea uniunii bancare. Pentru Irlanda, recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări formulate în Recomandarea pentru 2023 privind zona euro,

RECOMANDĂ ca, în 2023 și în 2024, Irlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. În cazul în care noi creșteri ale prețurilor la energie ar impune noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie. Menținând totodată o poziție fiscal-bugetară solidă în 2024, să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și pe cea digitală.

Pentru perioada de după 2024, să continue investițiile și reformele care conduc la o creștere durabilă mai mare și să mențină o poziție bugetară prudentă pe termen mediu.

Să asigure sustenabilitatea fiscal-bugetară a sistemului de pensii de stat prin specificarea modalităților de finanțare a acestuia.

2. Să accelereze în mod semnificativ implementarea planului său de redresare și reziliență, inclusiv prin asigurarea de resurse suficiente, și să finalizeze cu celeritate addendumul și capitolul privind REPowerEU în scopul de a trece rapid la implementarea acestuia. Să pună în aplicare rapid programele politicii de coeziune, în strânsă complementaritate și sinergie cu planul de redresare și reziliență.
3. Să intensifice investițiile pentru accelerarea economiei circulare. Să dezvolte în continuare atât infrastructura de tratare a deșeurilor asociată cu etapele superioare ale ierarhiei deșeurilor, cât și instrumente economice pentru a preveni generarea de deșeuri și creșterea conținutului reutilizat, refabricat și reciclat. Să dezvolte un sistem mai eficient de colectare separată a deșeurilor reciclabile, inclusiv a deșeurilor biodegradabile. Să evite depozitarea și incinerarea deșeurilor, în special a deșeurilor din plastic și a deșeurilor biologice. Să intensifice eforturile de accelerare a investițiilor în infrastructura de apă potabilă și de apă uzată.

4. Să reducă dependența de combustibilii fosili. Să își concentreze eforturile pe îmbunătățirea flexibilității sistemului de energie electrică și pe îmbunătățirea integrării sistemului energetic. Să elaboreze și să pună în aplicare o strategie specifică pentru dezvoltarea răspunsului părții de consum și să accelereze introducerea infrastructurii de contorizare inteligentă și a tehnologiilor rețelelor inteligente. Să raționalizeze cadrul de planificare și de autorizare pentru energia din surse regenerabile, stocare și conectorii de rețea. Să pună în aplicare măsuri suplimentare de sprijinire a eficienței energetice în clădirile publice și private pentru a reduce facturile la energie și costurile sistemului energetic. Să accelereze instalarea de puncte publice de încărcare pentru vehiculele cu emisii zero. Să accelereze eforturile în materie de politici ce vizează furnizarea și dobândirea aptitudinilor și a competențelor necesare pentru tranziția verde.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
